

Finansinspektionens direktionens preliminära beslut om att sänka kapitalkraven för kreditinstitut

Finansinspektionens direktion fattade på sitt sammanträde den 6 april 2020 beslut om att slopa det systemriskbuffertkrav som ska täckas med kärnprimärkapital enligt 10 kap. 4 och 6a § i kreditinstitutslagen (610/2014) för Nordea-gruppen (tidigare 3,0 %), OP Gruppen (2,0 %), Kommunfinans Abp (1,5 %) samt för övriga kreditinstitut (1,0 %, Aktia Bank Abp, Danske Hypoteksbank Abp, Evli Bank Abp, Handelsbanken Finans Abp, Oma Sparbank Abp, POP-Bankernas sammanslutning, S-Banken Ab, Finlands Hypoteksförening, Sparbanksförbundet anl, Ålandsbanken Abp).

Direktionen har därtill i enlighet med 10 kap. 8 § i kreditinstitutslagen beslutat att sänka buffertkravet för andra systemviktiga institut (O-SII-bufferten) för OP Gruppen till 1,0 % (2,0 %).

Beslutet träder i kraft omedelbart. Målet med beslutet är att lindra de negativa effekterna av coronaviruspandemin på den finansiella stabiliteten och på kreditinstitutsens förmåga att finansiera ekonomin.

Finansinspektionen bevakar noggrant att bankerna använder lättnaderna för att lindra konsekvenserna av den ekonomiska krisen och inte kanalisera dem till betalning av utdelningar eller resultatpremier.

Motiveringar till beslutet

Coronaviruspandemin har i betydande grad försvagat de globala konjunkturutsikterna och den finansiella sektorns verksamhetsförutsättningar. I nuläget är det möjligt att stödja bankernas utlåningskapacitet med makrotillsynspolitik och att underlätta hushållens och företagens finansiella förhållanden genom att ändra kraven på kreditinstitutsens strukturella makrotillsynsbuffertar, dvs. systemriskbuffertkravet och/eller O-SII-buffertkravet för andra systemviktiga institut. De övriga makrotillsynsverktygen är antingen i lagen fastställda, de har inte tillämpats och kan således inte sänkas (det kontracykliska buffertkravet) eller så hänföra de sig enbart till kreditinstitutsens bostadsutlåning (maximal belåningsgrad, riskviktsgolv för bolån).

Strukturella makrotillsynsbuffertar ställs i främsta hand för att begränsa allvarliga problem i banksektorn i anslutning till det finansiella systemet vid krissituationer. I det nuvarande exceptionella läget är det emellertid motiverat att sänka makrotillsynsbuffertarna för att kreditinstitutsens förmåga att bevilja krediter särskilt till företagssektorn inte ska försvagas på grund av buffertkrav som begränsar kreditgivningen.

Sänkningen av buffertkraven genomförs så att systemriskbuffertkravet slopas för alla kreditinstitut och O-SII-buffertkraven delvis ändras så att buffertkraven för alla kreditinstitut sjunker med en procentenhet. Finansinspektionens beslut utökar de finländska bankernas utlåningskapacitet

6.4.2020 FIVA 2/02.08/2020
 SP/FIVA-UNRESTRICTED
 Offentligt

med uppskattningsvis 52 miljarder euro. Detta i förening med de beslut som makrotillsynsmyndigheterna i andra länder har fattat innebär en ökning av den beräknade utlåningskapaciteten till finländska företag och hushåll på uppskattningsvis 30 miljarder euro.

Det faktum att O-SII-buffertkravet för andra systemviktiga institut gällande OP Gruppen sänks med 1,0 procentenhet följer Europeiska centralbankens (ECB:s) s.k. nya golvmetodologi och är även motiverat i nuvarande krisläge för att bevara jämlika konkurrensförutsättningar. ECB:s golvmetodologi ställer en miniminivå på O-SII-buffertkravet för varje kreditinstitut, mot vilken de kapitalkrav som ställs av den nationella makrotillsynsmyndigheten bedöms vid tillämpningen av artikel 5 i SSM-förordningen¹.

I metodologin för en kalibrering av O-SII-buffertkravet är det motiverat att gå över till en mer sameuropeisk bedömningsram, emellertid så att det O-SII-buffertkrav som överstiger miniminivån i Finland hålls på en nivå som är högre än den genomsnittliga nivån i euroområdet. Det är motiverat att bevara O-SII-buffertkrav som är högre än miniminivån bl.a. eftersom Finland har en stor kreditinstitutsektor i förhållande till ekonomins storlek och sektorn i högre grad än i genomsnitt i euroområdet är koncentrerad till och beroende av marknadsupplåning.

Nedanstående tabell visar O-SII-poängen för kreditinstituten enligt EBAs riktlinjer² beräknade utifrån uppgifterna i slutet av 2019.

Bankgrupp	Storlek	Betydelse	Komplexitet	Sammanlänkning	O-SII-poäng
Nordea	62,29	48,85	90,12	70,23	67,87
OP Gruppen	15,55	18,33	3,03	8,69	11,40
Kommunfinans	4,76	1,06	1,75	7,06	3,66
Sparbanksgruppen	1,36	1,82	0,06	0,59	0,96
Aktia	1,03	1,20	0,12	0,75	0,77
S-Banken	0,81	1,47	0,05	0,28	0,65
Ålandsbanken	0,69	0,78	0,33	0,54	0,58
Danske Hypoteksbank	0,65	0,41	0,20	0,77	0,51
POP Bank -gruppen	0,55	0,90	0,01	0,13	0,40
Oma Sparbank	0,42	0,54	0,00	0,11	0,27
Hypoteksföreningen	0,40	0,37	0,01	0,15	0,23
Evli Bank	0,11	0,20	0,04	0,16	0,13
Handelsbanken Finans	0,06	0,03	0,00	0,00	0,02

Bedömt och dimensionerat enligt O-SII-poängsättningen är O-SII-buffertkravet för OP Gruppen 1,0 %. O-SII-buffertkravet för Nordea (2,0 %) och Kommunfinans (0,5 %) behöver enligt analysen inte ändras.

¹ RÅDETS FÖRORDNING (EU) 1024/2013 av den 15 oktober 2013 om tilldelning av särskilda uppgifter till Europeiska centralbanken i fråga om politiken för tillsyn över kreditinstitut

² Europeiska bankmyndighetens riktlinjer av den 16 december 2014 om kriterierna för att fastställa villkoren för tillämpning av artikel 131.3 i direktiv 2013/36/EU (CRD) i samband med bedömningen av andra systemviktiga institut (O-SII) (EBA/GL/2014/10)

6.4.2020 FIVA 2/02.08/2020
SP/FIVA-UNRESTRICTED
Offentligt

Beslutet om att slopa systemriskbufferten och justera O-SII-buffertarna främjar också övergången till regelverket enligt det nya kreditinstitutsdirektivet (CRD5)³, enligt vilket risker som orsakas av de enskilda institutens systemviktighet ska täckas enbart med O-SII-buffertkraven. Det är således motiverat att O-SII-buffertkraven avspeglar skillnaderna i institutens systemviktighet.

Direktionens preliminära beslut meddelades Europeiska centralbanken (ECB), Europeiska systemrisknämnden (ESRB), Europeiska bankmyndigheten (EBA), Europeiska kommissionen och behöriga och utsedda myndigheter i de berörda medlemsstaterna. I sitt svar meddelade ECB att den inte motsätter sig Finansinspektionens direktionens preliminära beslut.

³ EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV (EU) 2019/878 av den 20 maj 2019 om ändring av direktiv 2013/36/EU vad gäller undantagna enheter, finansiella holdingföretag, blandade finansiella holdingföretag, ersättning, tillsynsåtgärder och tillsynsbefogenheter och kapitalbevarande åtgärder, artikel 131